

Opgroeien

Hallepoortlaan 27
1060 BRUSSEL
T 02 553 14 64
jeugdhulp.be

T.a.v. van de jeugdhulpvoorzieningen en de CKG

29 januari 2021

COVID-19: jeugdhulpprotocol

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

We beleven in ons land een heropflakking van de COVID-19-pandemie die de grenzen van gemeenten en provincies overstijgt. Gelukkig hebben we vandaag meer kennis en materiaal dan bij het begin van de crisis. We vinden wel het belangrijk om, op basis van de toegenomen kennis en de ervaringen die we opgedaan hebben, duidelijk aan te blijven geven wat verwacht wordt van de dienst- en hulpverlening die erkend, vergund en gesubsidieerd wordt door Opgroeien. We kijken daarbij naar de lange termijn en houden rekening met de wijzigende epidemiologische parameters voor de verspreiding van COVID-19.

Rode draad blijft onze ambitie om de kern van onze dienst- en hulpverlening maximaal te blijven garanderen, in het belang van het welzijn, de veiligheid en de ontplooiingskansen van de kinderen, jongeren en hun gezinnen. Dat geldt zeker ook voor de meest kwetsbare gezinnen en jongeren. Zelfs onder de meest strenge richtlijnen blijven fysieke consulten, gesprekken en bezoek in een residentiële setting en aan de context bijvoorbeeld mogelijk. We streven hierbij naar een evenwicht tussen de continuïteit van een gepaste dienst- en hulpverlening enerzijds en het belang van volksgezondheid en een zo veilig mogelijke werkomgeving voor de medewerkers anderzijds.

Als bijlage gaat het jeugdhulpprotocol dat focust op de door Opgroeien erkende, vergunde en gesubsidieerde jeugdhulpactoren. Het ambieert richting en richtlijnen te geven en biedt een stabiel langetermijnperspectief voor de aanpak van de COVID-19-crisis doorheen verschillende fases. Het protocol werd in nauwe samenwerking met artsen, koepelorganisaties en aanverwante sectoren opgesteld en spoort samen met de protocollen die Opgroeien voor de eigen dienstverlening heeft opgemaakt.

Het protocol geldt als basis, die altijd in combinatie met de nationale of eventuele lokale maatregelen gebruikt wordt. De situatie op sectoraal niveau die op Vlaams niveau wordt vastgelegd, loopt immers niet noodzakelijk gelijk met het alarmniveau die federaal of lokaal gelden.

Wisselwerking met de federale alarmniveaus

Momenteel werkt de federale overheid met vier risiconiveaus:

- Niveau 1: Laagrisico
- Niveau 2: gemiddeld risico
- Niveau 3: hoog risico
- Niveau 4: zeer hoog risico

Om het niveau te bepalen, wordt gekeken naar het aantal ziekenhuisopnames en de incidentie gecombineerd met de positiviteitsratio.

Zoals aangehaald moet dit jeugdhulpprotocol altijd in combinatie met de federale coronaregels gebruikt worden. Die richtlijnen zijn immers aangepast aan het federale alarmniveau en gelden voor alle inwoners van ons land.

- Dat betekent echter niet dat het niveau van de maatregelen uit dit draaiboek automatisch spoort het actuele federale alarmniveau.
- Bij het federale alarmniveau 4 bijvoorbeeld schakelt Opgroeien voor de dienst- en hulpverlening niet automatisch over naar meest strenge maatregelen uit de draaiboeken (cfr. fase rood). We willen immers de kern van onze dienstverlening maximaal blijven garanderen in het belang van kinderen, jongeren en hun gezinnen.
- De beslissing om voor Opgroeien naar een andere kleur of fase over te schakelen wordt op niveau van de Vlaamse overheid genomen.
- Alle betrokken actoren – zowel voor de eigen dienstverlening van Opgroeien als de gesubsidieerde dienst- en hulpverleningsactoren worden hiervan zo snel mogelijk op de hoogte gebracht.

Flow bij een lokale outbreak

Als er in een gemeente, eerstelijnszone of stad een lokale outbreak is, dan kunnen er op lokaal niveau altijd extra maatregelen genomen worden door het lokaal bestuur. Als basis gelden dan uiteraard de actuele federale en regionale richtlijnen.

- Omdat er mogelijk impact is op de dienst- en hulpverlening van Opgroeien, is **afstemming nodig** tussen het lokale en Vlaamse niveau en Opgroeien.
- **Voorzieningen** kunnen uiteraard al dan niet proactief met het lokaal bestuur of een eerstelijnszone in gesprek gaan. Dit protocol en de actuele fase waarin men zich dan bevindt, vormen het kader.
- Is er nood aan extra maatregelen? Neem dan als voorziening contact op met het coronacrisisteam van Opgroeien via corona@opgroeien.be.
- Het coronacrisisteam (met leden van het management en het medisch team van Opgroeien) bespreekt daarna **of en welke verscherpte maatregelen nodig zijn in samenspraak** met de lokale besturen en de betrokken voorzieningen. Dit protocol vormt daarbij het algemene kader.

Naast dit kader blijven uiteraard de algemene preventieve en hygiënische maatregelen van kracht. Ook de richtlijnen voor het omgaan met een (vermoedelijke) besmetting en outbreak blijven gelden. In elke fase is het dus mogelijk dat een organisatie bij moet schakelen naar de richtlijnen omtrent besmetting en outbreak.

Deze communicatie vervangt de op 12 oktober 2020 geüpdatete richtlijnen voor de jeugdhulp voor de verschillende situaties in de COVID-19-epidemie van 24 juli 2020.

We wensen je veel volharding en een goede gezondheid, en danken jou en al je medewerkers voor de volgehouden inspanningen om in deze moeilijk tijden mee bij te blijven dragen aan het realiseren van het kansrijk opgroeien van kinderen en jongeren in Vlaanderen en Brussel.

Met vriendelijke groet,

Katrien Verhegge
Administrateur-generaal
Agentschap Opgroeien

Bijlage: jeugdhulpprotocol

Coronaprotocol JEUGDHULP	FASE 1 Er is een vaccin	FASE 2 Permanente Waakzaamheid nodig	FASE 3 Contacten beperken	FASE 4 Contacten maximaal beperken, stabiele groepen creëren
Verblijf				
<i>Het samenwonen, specifiek in de residentiële voorziening</i>	Normale werking	Normale werking + extra waakzaam voor de hygiënische maatregelen ¹ Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.	Normale werking + Extra waakzaam voor de hygiënische maatregelen. Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.	Normale werking + Extra waakzaam voor de hygiënische maatregelen. Er wordt maximaal samengeleefd in eenzelfde bubbel: er wordt gestreefd naar vast personeel per leefgroep; er wordt gestreefd naar vaste leefgroepen. Er zijn geen leefgroepoverschrijdende activiteiten. Broers en zussen kunnen elkaar blijven zien, ook leefgroepoverstijgend. Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.
<i>Bezoeken in de voorziening van externe personen (niet contextgerelateerd – bv. een consulent, een collega van een andere afdeling, de loodgieter etc.)</i>	Normale werking	Bezoek van externen kan mits het hanteren van de hygiënische maatregelen.	Bezoek van externen vindt niet plaats in de leefgroep. Bezoek is enkel toegestaan in uitzonderlijke en urgente situaties (dringende herstellingen, noodzakelijke medische en paramedische zorg, etc.) en essentiële contacten.	Bezoek van externen vindt niet plaats in de leefgroep. Bezoek is enkel toegestaan in uitzonderlijke en urgente situaties (dringende herstellingen, noodzakelijke medische en paramedische zorg, etc.) en essentiële contacten.

¹ <https://www.zorg-en-gezondheid.be/covid-19-hygiene-en-bescherming>

			Er wordt gekozen voor digitale contacten indien mogelijk.	Er wordt gekozen voor digitale contacten indien mogelijk.
Bezoek van de context in de leefgroep/voorziening/in het pleeggezin. ²	Normale werking	Normale werking mits het in acht nemen van hygiënische maatregelen. Contacten in de leefgroep met andere minderjarigen (andere dan de eigen kinderen) worden beperkt. Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.	Normale werking mits het in acht nemen van hygiënische maatregelen en bij voorkeur in de buitenlucht of in de daartoe ingerichte ruimtes. Er wordt rekening gehouden met de afstandsregel en/of gebruik van mondmasker bij +12-jarigen. Contacten in de leefgroep en met andere minderjarigen (andere dan de eigen kinderen) worden beperkt. Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.	Er wordt gekozen voor digitale contacten indien mogelijk. Dit belet niet dat er steeds een minimaal fysiek contact mogelijk moet zijn. Contextbezoek gaat bij voorkeur in de buitenlucht of in de daartoe ingerichte ruimtes door. Deze ruimtes moeten voldoende verlucht en ontsmet worden. Er wordt rekening gehouden met de afstandsregel en/of gebruik van mondmasker bij +12-jarigen. Één bezoekmoment is beperkt tot de contextpersonen die tot één bubbel horen. De voorziening kan het aantal bezoeken per minderjarige beperken in tijd. Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.
Bezoek van minderjarigen aan de context (bij context in het buitenland worden de geldende richtlijnen rond reizen van en naar het buitenland gevolgd)	Normale werking	Normale werking mits er niemand (vermoedelijk) besmet is met COVID-19 en mits het volgen van de hygiënische maatregelen.	(Dag-)bezoeken en overnachtingen aan de context kunnen plaatsvinden wanneer ingeschat wordt dat deze op een goede manier zullen verlopen en mits er niemand (vermoedelijk) besmet is en mits het volgen van de hygiënische maatregelen. Dit wordt opgenomen in de begeleidingscontacten met de minderjarige(n) en de context en in de leefgroep.	(Dag-)bezoeken en overnachtingen aan de context kunnen plaatsvinden wanneer ingeschat wordt dat deze op een goede manier zullen verlopen en mits er niemand (vermoedelijk) besmet is en mits het volgen van de hygiënische maatregelen. Dit wordt opgenomen in de begeleidingscontacten met de minderjarige(n) en de context en in de leefgroep.

² De belangrijkste contextfiguren worden niet mee geteld in het aantal nauwe contacten te hanteren.

		Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.	Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.	Extra aandacht voor wie tot een risicogroep behoort.
<i>Groepsactiviteiten, specifiek voor verblijf</i> <i>Voor extern georganiseerd(e) spel en kampen: zie richtlijnen Ambrassade</i>	Normale werking	Groepsactiviteiten kunnen intra en extra muros plaatsvinden volgens de richtlijnen van het Overlegcomité, leefgroepsoverstijgend, én mits het in acht nemen van de hygiënische maatregelen. De minderjarigen in een leefgroep worden beschouwd als gezinsleden die onder eenzelfde dak wonen.	Groepsactiviteiten kunnen intra en extra muros plaatsvinden volgens de richtlijnen van het Overlegcomité, leefgroepsoverstijgend, én mits het in acht nemen van de hygiënische maatregelen. De minderjarigen in een leefgroep worden beschouwd als gezinsleden die onder eenzelfde dak wonen.	Groepsactiviteiten kunnen intra en extra muros, én met de eigen leefgroep plaatsvinden. Individuele externe activiteiten kunnen voor zoverre het past binnen de richtlijnen van het Overlegcomité, en mits het in acht nemen van de hygiënische maatregelen. De minderjarigen in een leefgroep worden beschouwd als gezinsleden die onder eenzelfde dak wonen.
<i>(Crisis-) opname</i>	Normale werking	Bevragen hoogrisicocontacten + testen indien nodig (m.u.v. kinderen < 6 jaar).	Bevragen hoogrisicocontacten + testen indien nodig (m.u.v. kinderen < 6 jaar).	Bevragen hoogrisicocontacten + testen. (m.u.v. kinderen < 6 jaar).
<i>Time-out in private voorzieningen / GI</i>	Normale werking	Time out kan mits extra waakzaamheid voor de fysieke gezondheid van de minderjarige + in acht nemen van hygiënische maatregelen en enkel indien in géén van beide betrokken leefgroepen een outbreak is.	Time out kan mits extra waakzaamheid voor de fysieke gezondheid van de minderjarige + in acht nemen van hygiënische maatregelen en enkel indien in géén van beide betrokken leefgroepen een outbreak is.	Time out kan in uitzonderlijke situaties mits extra waakzaamheid voor de fysieke gezondheid van de minderjarige + in acht nemen van hygiënische maatregelen en enkel indien in géén van beide betrokken leefgroepen een outbreak is.
<i>Gedeelde opvang tussen twee private leefgroepen en/of een leefgroep en een pleeggezin</i>	Normale werking	Gedeelde opvang kan mits extra waakzaamheid voor de fysieke gezondheid van de minderjarige + in acht nemen van hygiënische maatregelen en enkel indien in géén van beide betrokken leefgroepen een outbreak is.	Gedeelde opvang kan mits extra waakzaamheid voor de fysieke gezondheid van de minderjarige + in acht nemen van hygiënische maatregelen en enkel indien in géén van beide betrokken leefgroepen een outbreak is.	Gedeelde opvang kan mits extra waakzaamheid voor de fysieke gezondheid van de minderjarige + in acht nemen van hygiënische maatregelen en enkel indien in géén van beide betrokken leefgroepen een outbreak is.

<i>Randvoorwaarden voor residentiële voorzieningen</i>				
<i>Registratie</i>	Normale werking	Alle externe bezoeken in de voorziening worden geregistreerd.	Alle externe bezoeken in de voorziening worden geregistreerd.	Alle externe bezoeken in de voorziening worden geregistreerd.
<i>Mondmaskers (vanaf 12 jaar)</i>	Niet van toepassing	Wanneer de afstandsregel niet gegarandeerd kan worden, is het dragen van een mondmasker sterk aanbevolen. Bij minderjarigen onder elkaar, contextfiguren en begeleiders in dezelfde bubbel kan hiervan omwille van pedagogische redenen afgeweken worden, tenzij iemand behoort tot een risicogroep.	Wanneer de afstandsregel niet gegarandeerd kan worden, is het dragen van een mondmasker sterk aanbevolen. Bij minderjarigen onder elkaar, contextfiguren en begeleiders in dezelfde bubbel kan hiervan omwille van pedagogische redenen afgeweken worden, tenzij iemand behoort tot een risicogroep.	Wanneer de afstandsregel niet gegarandeerd kan worden, is het dragen van een mondmasker sterk aanbevolen. Bij minderjarigen onder elkaar, contextfiguren en begeleiders in dezelfde bubbel kan hiervan omwille van pedagogische redenen afgeweken worden, tenzij iemand behoort tot een risicogroep.
<i>Mobiele begeleiding</i>				
<i>Algemeen</i> <i>(Hieronder bedoelen we ook de pleegzorgbegeleiding, cliëntoverleg, netwerkberaad etc.)</i>	Normale werking	Fysieke contacten kunnen plaatsvinden, rekening houdende met de hygiënische maatregelen, social distancing en mondmasker 12+ Ze kunnen gecombineerd worden met digitale contactmogelijkheden.	Samen met de gebruiker wordt nagegaan of ondersteuning op afstand een voldoende alternatieve oplossing is. Noodzakelijk geachte fysieke contacten in functie van een gunstig procesverloop en begeleidingstraject worden bij voorkeur bij de organisatie zelf uitgevoerd, mét strikte inachtnaam van de hygiënische maatregelen en social distancing en mondmasker 12+. Indien niet anders mogelijk, kan nagedacht worden over een huisbezoek.	Digitale contacten zijn de norm. Enkel indien niet anders mogelijk en indien noodzakelijk voor het behoud of herstel van de fysieke/psychische integriteit van één van de personen, (in crisissituatie) kan overgegaan worden een fysiek contact. Fysieke contacten worden bij voorkeur bij de organisatie zelf uitgevoerd, mét strikte inachtnaam van de hygiënische maatregelen en social distancing en mondmasker 12+. Indien niet anders mogelijk, kan nagedacht worden over een huisbezoek.

			Een nieuwe begeleiding start sowieso met een fysiek begeleidingscontact. Dit onder strikte hygiënische voorwaarden en binnen bovenstaand getrapt systeem (eerst op dienst indien niet anders kan via huisbezoek). Netwerkoeverleg (overleg waar naast cliënt ook belangrijke netwerkfiguren aan deelnemen) kan plaatsvinden binnen bovenstaand kader, altijd in de organisatie, rekening houdende met de social distancing (1.5 m per cluster) hygiënische maatregelen en na afweging van wie noodzakelijk op het overleg aanwezig moet zijn..	Een nieuwe begeleiding start sowieso met een fysiek begeleidingscontact. Dit onder strikte hygiënische voorwaarden. en binnen bovenstaand getrapt systeem (eerst op dienst indien niet anders kan via huisbezoek). Netwerkoeverleg (overleg waar naast cliënt ook belangrijke netwerkfiguren aan deelnemen) kan plaatsvinden, binnen bovenstaand kader, altijd in de organisatie, én rekening houdende met social distancing (1.5m per cluster) de hygiënische maatregelen en na afweging van wie noodzakelijk op het overleg aanwezig moet zijn..
Ambulante begeleiding /trainingen				
<i>Individuele contacten (hiermee bedoelen we ook de contacten die bv. plaats vinden op een dienst voor pleegzorg)</i>	Normale werking	Fysieke contacten kunnen plaatsvinden, rekening houdende met de hygiënische maatregelen, social distancing en mondmasker. Ze kunnen gecombineerd worden met digitale contactmogelijkheden.	Samen met de gebruiker wordt nagegaan of ondersteuning op afstand een voldoende alternatieve oplossing is. Fysieke cliëntcontacten vinden plaats, bij voorkeur in de buitenlucht of in de daartoe voorziene ruimtes, en rekening houdende met de hygiënische maatregelen, social distancing en mondmasker. Ze worden gecombineerd met digitale contacten.	Digitale contacten hebben de voorkeur. Fysieke contacten vinden enkel plaats wanneer de integriteit van de cliënten in het gedrang is, bij voorkeur in de buitenlucht, en rekening houdende met de hygiënische maatregelen, social distancing en mondmasker, indien de fysieke/psychische integriteit van één van de contactpersonen in het gedrang is en een fysiek contact zuurstof kan bieden. Ze worden gecombineerd met digitale contacten.
<i>Groepscontacten (ook i.k.v. pleegzorg, bijeenkomsten minderjarigen,</i>	Normale werking	Fysieke contacten kunnen plaatsvinden mits het volgen van de hygiënische	Fysiek aanbod voor minderjarigen kan, mits het strikt volgen van de hygiënische maatregelen +	Fysiek aanbod voor minderjarigen kan als het noodzakelijk is voor de psychische en/of fysieke

volwassenen + combo)		maatregelen, social distancing + mondmaskter 12 + .	social distancing/dragen mondmasker +12. Er wordt zoveel mogelijk vastgehouden aan vaste groepen. Fysiek aanbod voor volwassenen kan, alleen als niet anders mogelijk/het noodzakelijk is om doelgroep/doelstelling te bereiken en mits het strikt volgen van de hygiënische maatregelen + social distancing/dragen mondmasker +12. Er wordt zoveel mogelijk vastgehouden aan vaste groepen. Fysiek aanbod voor groepen minderjarigen en volwassenen gaan zo veel mogelijk niet fysiek door tenzij nodig om doelstelling i.f.v. maximale veiligheid te creëren.	integriteit van de minderjarige en wanneer individuele ambulante contacten niet afdoende zijn, mits het strikt volgen van de hygiënische maatregelen + social distancing/dragen mondmasker +12. Er wordt zoveel mogelijk vastgehouden aan kleinere en vaste groepen. Buitenactiviteiten genieten de voorkeur. Het fysieke aanbod bij volwassenen wordt opgeschort. Dit aanbod kan vervangen worden door een digitaal of individueel aanbod. Ook het gecombineerd groepsaanbod (minderjarigen en volwassenen) wordt opgeschort.
-------------------------	--	---	--	--